

Σάββατο 25 Ιανουαρίου 2020 & Σάββατο 1η Φεβρουαρίου 2020, ώρα 12:00-13:00, Εκπομπή: «Αφύλαχτη Διάβαση», Πρώτο Πρόγραμμα: 91.6 και 105.8!

«Τρεμπλίνκα: Τοπογραφία και γεωμετρία του εγκλωβισμού» και «Τα παιδιά του Γιάνους Κόρτσακ»

Το **Πρώτο Πρόγραμμα** τιμά τη **Διεθνή Ημέρα Μνήμης Θυμάτων Ολοκαυτώματος (27η Ιανουαρίου),** μεταδίδοντας στο πλαίσιο της εκπομπής **«Αφύλαχτη Διάβαση»,** δύο συγκλονιστικά ραδιοφωνικά ντοκιμαντέρ.

Σημειώνεται, ότι για τη δημιουργία των ντοκιμαντέρ συνεργάστηκαν το Τμήμα Ιστορίας του Πανεπιστήμιου του Καρόλου της Πράγας, το Τμήμα Προσχολικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών και η δημόσια Πολωνική Ραδιοφωνία.

Το πρώτο ντοκιμαντέρ με τίτλο **«Τρεμπλίνκα: Τοπογραφία και γεωμετρία του εγκλωβισμού»** θα μεταδοθεί το **Σάββατο 25 Ιανουαρίου 2020** και ώρα **12:00,** ενώ το δεύτερο με τίτλο **«Τα παιδιά του Γιάνους Κόρτσακ»** θα μεταδοθεί το **Σάββατο 1η Φεβρουαρίου 2020,** στις **12:00.**

Το πρώτο ντοκιμαντέρ εστιάζει στο στρατόπεδο εξόντωσης της Τρεμπλίνκα και μελετά ένα πρωτότυπο ερευνητικό πεδίο. Οι ναζί, αξιοποιώντας τις θεμελιώδεις αρχές της Ευκλείδειας Γεωμετρίας, δημιουργούσαν πολλαπλά επίπεδα εγκλωβισμού, με απώτερο σκοπό τη νοητική και, ακολούθως, τη φυσική εξόντωση των θυμάτων τους. Ο εκτοπισμός, ο εγκλωβισμός και η εξόντωση 11 εκατομμυρίων ανθρώπων σε χρονικό διάστημα μικρότερο των πέντε ετών, απαιτούσε ακριβείς μαθηματικούς υπολογισμούς, γνώση ιατρικών μεθόδων και επάρκεια στις επιστήμες του χώρου.

Η σύντομη ιστορία της Τρεμπλίνκα ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 1941. Ο επικεφαλής της Αστυνομίας της Βαρσοβίας και υψηλόβαθμοι αξιωματικοί των Ες Ες επέβλεψαν τις εργασίες κατασκευής στρατοπέδου καταναγκαστικής εργασίας, που διεξάγονταν με γοργούς ρυθμούς σε χώρο μεταξύ των χωριών Τρεμπλίνκα και Μαλκίνια, βορειοανατολικά της πολωνικής πρωτεύουσας. Λίγους μήνες αργότερα και ενώ είχε ήδη μπει σε εφαρμογή το σχέδιο της «Επιχείρησης Ράινχαρντ», οι ναζί επέκτειναν το στρατόπεδο με την κατασκευή ενός ακόμη τμήματος, της Τρεμπλίνκα 2 , αμέσως μετά τη σιδηροδρομική διασταύρωση της Μαλκίνια.

Ωστόσο, η Τρεμπλίνκα συνδέεται με τον εκτοπισμό και τη θανάτωση μεγάλου αριθμού Ελλήνων Εβραίων**.** Την περίοδο 1943-1944 συνελήφθησαν στην Ελλάδα από τις δυνάμεις Κατοχής και τους συνεργάτες τους 58.000 Έλληνες Εβραίοι, Ρωμανιώτες και Σεφαραδίτες. Την ίδια περίοδο, στη Γαλλία, συλλαμβάνονται άλλοι δύο χιλιάδες Εβραίοι, όλοι τους Έλληνες υπήκοοι.

Σχεδιάγραμμα της Τρεμπλίνκα από τον Γιάνκελ Γουέρνικ

Η τοπογραφία της Τρεμπλίνκα και η γεωμετρία του εγκλωβισμού παρουσιάστηκε πρώτη φορά ως επιστημονική ανακοίνωση από τον δημοσιογράφο της ΕΡΤ και δημιουργό της εκπομπής «Αφύλαχτη Διάβαση», Θωμά Σίδερη, στο διεθνές συνέδριο για τον Γιάνους Κόρτσακ που διοργανώθηκε τον Οκτώβριο του 2019 από το Πανεπιστήμιο Πατρών.

Το δεύτερο ραδιοφωνικό ντοκιμαντέρ με τίτλο **«Τα παιδιά του Γιάνους Κόρτσακ»** φωτίζει τη διαδρομή του Πολωνοεβραίου γιατρού και παιδαγωγού **Γιάνους Κόρτσακ** από το γκέτο της Βαρσοβίας μέχρι το κολαστήριο της Τρεμπλίνκα. Το πρωί της 5ης ή της 6ης Αύγουστου 1942, δυνάμεις των Ες Ες και ουκρανικών αστυνομικών δυνάμεων θα οδηγήσουν τον Κόρτσακ και τους 200 μαθητές του, 80 χιλιόμετρα βορειοανατολικά, στο στρατόπεδο εξόντωσης. Πίσω, θα μείνουν τα απομεινάρια από τα σκηνικά της παράστασης «Το ταχυδρομείο» που ανέβασε ο Κόρτσακ με τα παιδιά του.

Ο Γιάνους Κόρτσακ θεωρείται σήμερα πρόδρομος της υπεράσπισης των δικαιωμάτων του παιδιού, καθώς οι πρωτοποριακές μέθοδοι διαπαιδαγώγησης που εφάρμοζε επηρέασαν σε μεγάλο βαθμό τη σύνταξη της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Μας άφησε μια συγγραφική κληρονομιά και πάνω από 1.400 κείμενα, δημοσιευμένα σε εφημερίδες και περιοδικά και περισσότερα από 20 βιβλία.

Για τη δημιουργία των ντοκιμαντέρ συνεργάστηκαν οι ακαδημαϊκοί: Καταρζίνα Κράλοβα, καθηγήτρια Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο του Καρόλου της Πράγας, **Τζων Καλέφ-Εζρά,** καθηγητής Ιατρικής Φυσικής στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, **Νεκτάριος Στελλάκης,** καθηγητής προσχολικής Αγωγής στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

Έρευνα-παρουσίαση-τεκμηρίωση: **Θωμάς Σίδερης**

Info: Live Streaming: webradio.ert.gr/proto

Phoca PDF

Facebook: www.facebook.com/protoprogramma.ert

Τις εκπομπές της «Αφύλαχτης Διάβασης» μπορείτε να τις ακούτε -μετά την πρώτη ραδιοφωνική τους μετάδοση- και στο web radio της ΕΡΤ: http://webradio.ert.gr/category/proto-programma/afylachti-diavasi

ΠΗΓΗ: ΕΡΤ, 21.1.2020

Phoca PDF